

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Efter nogle års stagnation er elforbruget på ny inde i en foruroligende vækst. I de seneste år er forbruget vokset særlig kraftigt, og i Energiministeriets statusnotat («Statusnotat, Energiplanlægning 1986», Energiministeriet, december 1986, sp. 30 ff.) regnes der med en vækst på ikke mindre end 50 pct. frem til årtusindskiftet.

Dette giver anledning til en række særdeles alvorlige samfundsmæssige problemer. Det største problem er, at det voksende elforbrug giver anledning til større forurening. Det giver anledning til et større udslip af luftforurenende stoffer, f.eks. kvælstofoxider, støvpartikler m.v. Det betyder også voksende mængder af slagger, flyveaske og afsvovlingsprodukter. Dertil kommer, at det er forbundet med meget store udgifter at bygge nye store kraftværker og nye ledningsnet. Alene i Elsam-området arbejdes der med en udbygning på mindst 2.000 MW inden år 2000. Det betyder nyinvesteringer i størrelsesordenen af 6-8 mia. kr., og en betragtelig forværring af betalingsbalancens løbende poster.

Udbygning med ny kraftværkskapacitet giver også problemer i relation til den fysiske planlægning, bl.a. i form af konflikter i relation til fredningsmæssige og rekreative målsætninger.

Der er altså meget tungtvejende grunde til at gribe ind over for stigningen i elforbruget. De mange milliarder kroner, der skal ofres på ny kraftværkskapacitet til skade for miljøet og for betalingsbalancen, bør i stedet investeres i elbesparende foranstaltninger. Elbesparelser giver, alternativt, reduktion i det samlede elforbrug og fører til mindre behov for effektudbygning, dvs. at der sker en reduktion af elforbruget i maksimalbelastningsperioder. Nye investeringer bør derfor sættes ind her.

Det er positivt, at energiministeren har tilkendegivet, at der skal iværksættes en række elbesparende initiativer.

Disse initiativer er affødt af el-aftalen mellem regeringen og Socialdemokratiet. I henhold til denne aftale iværksætter energiministeren under ener-

giforskningsprogrammet et forskningsprojekt, der inden for et lokalt afgrænset område skal belyse de tekniske, økonomiske og administrative muligheder for gennemførelse af mere vidtgående besparelser i elforbruget. I denne forbindelse vurderes bl.a. de såkaldte californiske tilskudsordninger nøjere.

Endvidere gennemføres en målrettet indsats med det formål at skabe forståelse for behovet for fastholdelse af energibesparelsesmålsætningen. Det gælder specielt den del af energiforbruget, der er fritaget for energifgifter, dvs. primært industriens energiforbrug. Energiministeren har nedsat en arbejdsgruppe med berørte organisationer, som har igangsat den før nævnte kampagne sidst i 1986.

Derudover har ministeren nedsat en arbejdsgruppe, som skal undersøge mulighederne for gennem en ændring af eltariffer og elafgifter at udnytte kraftværkskapaciteten bedre og dermed opnå økonomiske besparelser.

Arbejdsgruppen har i oktober 1986 afsluttet sit arbejde med en redegørelse med titlen: »Redegørelse om elafgifter og -tariffer« (Energiministeriet, oktober 1986). Rapporten giver et godt grundlag for politiske beslutninger på eltarifområdet. Der vil i disse bemærkninger derfor flere gange blive henvist til rapportens hovedkonklusioner.

Der er med andre ord taget en række initiativer, men efter forslagsstillernes opfattelse er disse initiativer utilstrækkelige. Det er nødvendigt at gå videre, og ikke mindst er det nødvendigt, at husholdningerne og industrien har direkte økonomisk fordel af en begrænsning af elforbruget. Hertil kræves ændring af de gældende eltarifordninger og ophævelse af industriens fulde afgiftsrefusion.

I en række videnskabelige rapporter er det dokumenteret, at det er muligt at nå langt længere, hvad angår tekniske elbesparelser. Bl.a. har Jørgen Nørgaard m.fl., Fysisk Laboratorium III, DTH, dokumenteret, at det er muligt at reducere det samlede elforbrug til $\frac{1}{3}$ af det nuværende, uden at det går ud over levestandarden. Selv den mindre ambitiøse målsætning om blot at fastholde et uæn-